

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJŠEMU
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO

Izvršujemo vsakovrsne
tiskovine.

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO

Commercial Printing of
All Kinds

STEVILKA (NUMBER) 86

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), MAY 2, 1947

VOL. XXX. — LETO XXX.

Novi grobovi

JERNEJ DIMNIK

Kot smo včeraj poročali, je umrl Jernej Dimnik, star 64 let. Doma je bil iz Marije Devic v Polju, odkoder je prišel v Cleveland pred 37 leti. Zadnjih 10 let je vodil slasčičarno na 1521 E. 41 St. Bil je član društva Ribnica št. 12 SDZ. Žena Frances je umrila pred osmimi leti. Tukaj zapušča hčer Geraldine in tri pastorke: Mrs. Frances Merhar, Mrs. Marie Zabec in Frank Starc. Pogreb se bo vršil v ponedeljek zjutraj ob 9:15 uri iz Zakrajske pogrebne zavoda v cerkev sv. Vida in nato v družinsko grobico na Calvary pokopališče.

MARY JERELE

Včeraj popoldne ob 1:25 uri je preminila v St. Alexis bolnišnici Mary Jerele, rojena Zagorec, stara 73 let. Stanovala je pri hčerji Mrs. Ann Virant na 1180 E. 175 St. Doma je bila iz vasi Št. Jernej na Dolenjskem, odkoder je prišla v Pittsburgh, P., 1. 1907, v Cleveland pa leta 1929. Bila je članica društva Marije sedem žalosti št. 81 KSKJ v Pittsburghu, katerega bo tukaj zastopalo društvo sv. Jožefa št. 169. Soprog Martin je umrl leta 1920. Tukaj zapušča poleg hčere Ann tudi hčer Mrs. Frances Virant, sina Josepha in polbrata Josepha Janzevich, v Pittsburghu, sina Carl ter v Tracy, Cal., sina Ignatiusa. Pogreb se bo vršil v ponedeljek zjutraj ob 9:30 uri iz Svetkovega pogrebne zavoda na 478 E. 152 St. v cerkev Marije Vrečko, zatem ob 9:30 uri v nato na Calvary pokopališče.

MARY STIGLIC

Po tri-mesečni bolezni je preminila na svojem domu na 6010 Bonna Ave. poznana Mary Stiglič, rojena Hesky, stara 59 let. Doma je bila iz Verbovska, ter se je nahajala v Ameriki 35 let. Bila je članica društva sv. Josipa št. 99 HBZ in št. 4253 IWO. Tukaj zapušča žalujočega soproga Franca, takisto doma iz Verbovska, hčer Mrs. Mary Hart-

Kongres podaljšal rentno kontrolo do 31. decembra

Mestne in okrajne vlade pa bi imele moč, da kontrolo ukinejo

WASHINGTON, 1. maja—Poslanska zbornica je nocojo po burni debati in med vikom in krikom nasprotnih frakcij odglasovala z 204 glasovi proti 182 za podaljšanje rentne kontrole, ne da bi se dovolilo zvišanje obstoječih namernin.

Obstoječi zakon za kontrolo rentov poteka 30. junija.

moč, da jo podaljša do 31. marca 1948.

Mestne in okrajne vlade smejo kontrolo ukiniti

Tik pred končnim glasovanjem o predlogu je bil s 129 glasovi proti 82 sprejet dodatek, ki določa, da sme katerakoli mestna ali okrajna vlada v svojem področju vsak čas ukiniti kontrolu rentov. Za dodatek je glasovala kombinacija južnih demokratov in anti-kontrolnih republikancev.

Demokratski kongresnik Redden iz North Caroline, ki je stavil ta dodatek, je argumentiral, da je mnogo malih mest v kraju, kjer rentna kontrola ni več potrebna.

Da-l bodo kaka večja mesta uporabila pravico, katero bi imelo po tej točki zakona, pod pogojem, da jo odobri tudi senat, da je skrajno dvomljivo, ni pa izključeno, da bodo lokalne vlade v manjših mestih, kjer so republikanci v sedežu, podvzete korak za odstranitev rentne kontrole.

Za predlogo, kakršna je bila končno odobrena, je glasovalo 141 republikancev in 63 demokratov, proti podaljšanju kontrole pa je glasovalo 71 republikancev, 110 demokratov in en zastopnik ameriške delavske stranke. Vsi širje demokratje iz Ohio so glasovali proti podaljšanju rentne kontrole.

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

man v Aetna, Pa., ki je baš v sredo večer porodila hčerko prvorjenko Johannu Marie, sina Johna, brata Johna v McKees Rocks, Pa., tukaj poznanega in na društvem polju agilnega brata Antona, sestro Mrs. Antonia Plesko v Los Angeles, Calif., vnuka John in veliko sorodnikov. Pogreb se bo vršil v ponedeljek popoldne ob 1:30 uri iz Železovega pogrebne zavoda na 6502 St. Clair Ave.

NOVO SLOVENSKO PODJETJE V EUCLIDU

po napredovala in tako se je z duhom časa in naraščajočo naselbino, odočil Mr. Bohinc povečati tudi svoje podjetje.

Kupil je zemljišče na 2250 Lake Shore Blvd., kjer si je dal postaviti po slovenskih gradbenikih krasno poslopje, ki bo delala čast in bo v ponos našim Slovencem v tamkajšnji naselbini. Prošlo soboto je bila otvorenih teh novih, modernih prostorov in udeležilo se je obilno število naših ljudi kot tudi drugih narodnosti, kar je dober znak, da bo tudi to podjetje upoštevano v javnosti ter da bo lahko napredovalo.

Sliko nove trgovine, ki bo takisto nosila ime Northeast Appliance and Furniture Co., kot ona na E. 185 St., priobčamo tu. Vodil jo bo Mr. Jerry Bohinc, ki je doma iz Senčurja pri Kranju, odkoder je prišel v Ameriko leta 1925, in njegova prijazna živiljenska družica Genevieve, ki je iz poznane in spoštovane John Zulicheve družine na Neff Rd.

Jerry Bohinc

Trgovina na E. 185 St. bo od slej pod večim vodstvom poznane slovenskega baritonista Louis Grdina.

K temu napredku v slovenski naselbini izrekamo naše iskrene čestitke podjetnjima Mr. in Mrs.

Wallace govoril noč v Clevelandu!

Henry A. Wallace, na katerega zre svet kot na duhovnega naslednika pokojnega predsednika Roosevelta, v cigar kabinetu je služil od prvega do zadnjega dne, je danes došpel v Cleveland in bo danes ob 8. zvečer govoril na velikem javnem shodu v muzikalni dvorani Javnega auditorija na St. Clair Ave. in E. 6 St.

Predmet njegovega govorja bo: "Ali je treta svetovna vojna potrebna?"

To bo prvi javni govor, katerega bo imel Wallace, odkar se je vrnil s ture v Evropi, tekom katere je obrnil pozornost vsega sveta na problem vojne in miru z ozirom na ameriško zunanjopolitiko in luči "Trumanove doktrine".

Shod se vrši pod pokroviteljstvom postojanke Odbrabe progresivnih državljanov, čigar predsednik je Marvin C. Harrison, prominentni odvetnik in bivši kandidat za zveznega senatorja proti senatorju Robertu Taftu.

Shod se vrši pod pokroviteljstvom postojanke Odbrabe progresivnih državljanov, čigar predsednik je Marvin C. Harrison, prominentni odvetnik in bivši kandidat za zveznega senatorja proti senatorju Robertu Taftu.

V HAMBURGU NAPADEN GOVORNIK A. D. F.

Duhovnik povzročil krvave majniške nemire v Trstu

Kratke vesti

RAVENSBRUŠKE ZLOČINKE BODO OBESENE

HAMBURG, 1. maja—Kontrolna komisija je danes izjavila, da bo devet preostalih članov uprave zloglasnega nacističnega taborišča za žene v Ravensbrücku danes in jutri obešeno. Smrtna obsodba za te zločince je bila izrečena že 3. februarja.

Poroča se, da bo danes obešenih štiri ženske, jutri pa pet moških.

V HAMBURGU NAPADEN GOVORNIK A. D. F.

HAMBURG, 1. maja—V Hamburgu je na nekem shodu govoril predstavnik Ameriške delavske federacije Henry Rutz. Ko je pred 40,000 posetnikom izjavil, da je "Soyjetska zveza največje in najhujše središče suženjskih delavcev na svetu," so se slišali ogorčeni protesti. Njegove daljnje besede so udeležniki prekinili s petjem komunistične "Internacionale."

MAJNISKE PROSLAVE V RAZNIH OSTALIH DRŽAVAH

Poročila Associated Pressa javljajo, da se je na Japonskem udeležilo proslave 1. maja okrog 300,000 do 400,000 Japonev.

V Grčiji, kjer je vlada pre-

povedala proslavo prvega maja, je prišlo do prekinjenja dela.

V Francovih Španijah so pojavačni poljski odredi, ko je neka podtalna organizacija urgirala španske delavce, da proslavijo prvi maj s prekinjenjem dela.

Na Siciliji je bilo ubitih šest oseb, ko so neznani napadci (verjetno neofašisti) napadli skupino sicilijanskih delavcev, ki so proslavljali praznik 1. maja.

AMERIKA IZROČILA KINI MUNICIJO

PEIPING, 30. aprila.—Ogromno skladisče municije

Hsinho, katerega obramba je

stala življenje petih ameriških vojakov, je bilo izročeno kitajski nacionalistični armadi s "strogo zaupnim" postopkom.

Predno je skladisče bilo izro-

čeno nacionalistom, so ameriški marini premestili veliko kolici-

no municije, toda navzlic temu

bo puščena municija zelo pove-

čala vojni arzenal kitajske na-

cionalistične vlade.

Ustreljen v gostilni

V četrtek zvečer je bil v go-

stilni na 1657 St. Clair Ave.

ustreljen 30-letni Jack Stahl,

voznik za Railway Express

Agency. Ustrelil ga je lastnik

gostilne, 66-letni Joseph Incor-

via, ki je policiji povedal, da je

Stahl pijan prišel v gostilno in

se z njim začel prepričati, potem

pa ga napadel.

V zadnje slovo

Članstvo društva Ribnica št. 12 SDZ je prošeno, da se poslovi od pokojnega sobrata Jernej Dimnik, katerega truplo leži v Zakrajskem pogrebnu zavodu.

Nova trgovina

Mr. Joseph Tisovec in Mrs. Elsie Jacob iz poznane Hayny družine sta te dni otvorila lepo in moderno urejeno mesnicino in

grocerijsko trgovino na 17701

Grovewood Ave. Tu bosta vedno postregla svojim odjemalcem

z najboljšo svežo in doma pre-

kajeno mesenino, grocerijo in

zmrznenimi jedili.

Sestanek SANssovih odborov

V pondeljek večer točno ob

osmih se vrši v Slov. del. domu

na Waterloo Rd. važen sestanek

odborov vseh podružnic SANs

in svrhu predprizprav za veliko

konferenco, ki se bo vršila v

Clevelandu 30. in 31. maja. Pro-

si se vse člane, da se gotovo

udeleže sestanka.

Predlog senatorja Morseja,

da se predlog vrnejo odboru

Predlog, da se zakoni vrnejo

na ponovni pregled delavskemu

Do spopadov je prišlo, ko je italijanskim šovinistom izjavil, "da bo Trst vedno italijanski"

TRST, 1. maja—V Trstu je zavezniška in civilna polica uporabljala bombe solzavice in vodne brizgalnice, da zaduši demonstracije več kot 5,000 Italijanov, ki so pljuvali na angleške in ameriške vojake ter jih žalili z raznimi vzklikami.

Grupa 50 mladih Italijanov je razbila vsa okna v restavraciji tržaške Transportne družbe, kjer se je nahajala zaloga hrane za piknik, katerega je namevala prirediti komunistična mladina.

Duhovnik povzročil popade

Do nemirov je prišlo, ko je neki, do sedaj še neznan duhovnik, 10,000 Italijanov izjavil, da bo Trst "za večno italijansko mesto." (Zavezniški so se sporazumi za mednarodno kontrolo tega pristanka.)

Računa se, da je bilo v spopadih težko poškodovanih najmanj 30 oseb.

Štirje ubiti v nenavadni nesreči na želez. prog

HUNTINGTON, Pa., 1. maja.

Danes so bile nedaleč od tega ubite štiri osebe, ko so palec debele jeklene plošče zdrknile z vagona tovornega vlaka in se zapičile v mimovočevo voz potniškega vlaka. Nesreča se je zgodila na progi Pennsylvania železnice.

Potem je privabil drug tovorni vlak, cigar lokomotiva je pada s proge.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
1231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town: (Po raznasičcu v Cleveland in po pošti izven mesta):	
For One Year—(Za celo leto)	\$7.00
For Half Year—(Za pol leta)	4.00
For 3 Months—(Za 3 meseca)	2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico: (Po pošti v Cleveland, Kanadi in Mehiki):	
For One Year—(Za celo leto)	\$8.00
For Half Year—(Za pol leta)	4.50
For 3 Months—(Za 3 meseca)	2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year—(Za celo leto)	\$9.00
For Half Year—(Za pol leta)	5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

UREDNIKOVA POŠTA

Poročilo podružnice
SANS št. 48

Cleveland, O. — Sledče prispevke smo prejeli v minulem mesecu za otroško bolnišnico:

Društvo "Blejsko jezero" št. 27 SDZ je darovalo \$50, Mrs.

Kovič iz Grovewood \$41, katero vsoto so darovali prijatelji njene pokojnega moža Franka namesto venca (imena so bila že objavljena). Skupno sprejeli \$91.

Za obrambeno akcijo SANSa so prispevali slediči:

Društvo "Marije Vnebovzetje" št. 103 ABZ \$5, društvo št. 71 ABZ članarina za prve tri meseca \$6, društvo "Kras" štev. 8 SDZ članarina za mare \$6, Louis Kaferle \$5, društvo "Utopions" št. 604 SNPJ \$25, Slovenska žitnica SDD na Waterloo Rd. \$10, Fred J. Česnik \$10, Mrs. Angela Šiškovič \$5, društvo "Blejsko jezero" št. 27 SDZ \$25, Mrs. Angela Kalin \$2, Ivan in Vera Boštjančič članarina \$4, društvo "Svoboda" št. 748 SNPJ članarina \$10 ter darilo \$10.00 (skupno \$20), Mr. in Mrs. John Česnik, Huntmore, namesto venca za pok. Thereso Žele daroval \$5.00.

Skupni prispevki za obrambo akcijo znašajo \$128. Obojestranski dohodki pa \$219. Najlepša hvala vsem prispevateljim!

Konvencija SANSa

Priprave za SANS-ovo konvencijo so v polnem teknu. Vse tri SANSove podružnice so na delu, da bo ta konvencija čim bolj uspešna. Konvencija se bo vrnila tekočega meseca in sicer 30. in 31. maja v SND na St. Clair Ave. Vsa naša kulturna in ostala društva ter domovi so prošeni, da izvolijo svoje deležate in jih pošlijo na konvencijo. Ta konvencija ima pred seboj še velike naloge. Brez droma je SANS med nami še vedno potreben. Od te konvencije bo odvisno kako si bo znala organizacija začrtati program za svoje bodoče delo in kako bo vsmerila svoje cilje. Takšna organizacija je med nami, ameriškimi Slovenci, bila vedno potrebna in je tudi potrebnata v bodoče. Upam, da se vsi, ki smo za njo delali zadnja leta, tega zavedamo.

Program, ki je bil obelodanjen v naših listih, bo v času te konvencije nudil posetnikom in delegatom tudi precej kulturnega užitka. Razni odbori, ki so izvoljeni iz vseh treh podružnic SANSa v Clevelandu se že trudijo, da bo uspeh konvencije zanimalen. Pričakujemo, da bodo

Zadnja naša seja je bila dobro posečena in je bila tudi uspešna. Razpravljalo se je do sti o prihodnji konvenciji in tudi je storjeno več dobrih zaključkov. Izvolili smo vseh 10 delegatov, na katere je naša podružnica št. 48 upravičena.

Naši delegati so: Anton Jankovič, Jos. Terbičan, Rudolph Lisch, John Peznik, Jos. Štefančič, Theresa Gorjanc, Ivan Bostjančič, Louis Petrovčič,

državni organi grozili, tisti, katere se je brez vsakega razloga odslavljalo iz služb. To so kmetje, katerim lokalne desničarske oblasti ne dajejo semena, da posejajo svoja polja, in to so ljudje, ki so sodelovali v borbah proti načinom in ki se ne smejo vrniti domov."

Poulos zelo pesimistično gleda na to metanje ameriških dolarjev v žrelo nenasitne grške monarhistične vlade. V svojem članku izraža vso skrb, ki so jo že izrazili mnogi progresivni elementi v Zedinjenih državah, namreč, da ti milijoni dolarjev ne bodo nasili grško ljudstvo, rešili vprašanje preganjene ali pa celo ustavili civilno vojno.

"Blizu ene miljarde dolarjev je bilo vloženih v Grčijo od njenega osvobodenja, toda položaj ljudstva se s tem ni nikakor popravil. Šestdeset mostov, ki so jih po osvoboditvi zgradili, je bilo zopet uničenih v teku zadnjega leta. Kot kažejo zadnji dogodki, grška vlada ne more s silo uničiti partizane."

Svoje obsežno poročilo zaključuje Poulos v drugem od treh člankov s sledično značilno ugotovitvijo:

"Ko se grška vlada korak za korakom podaja v monarhistično vojaško diktaturo, bo soglasno odgovarjala na vse ameriške proteste z opravičilom, da se bori proti komunizmu, ker veruje, da je to vse, kar Amerikanec zanima."

Na to poročilo časnikarja Constantina Poulosa, ki motri razvoj v Grčiji z neposredne bližine, bi lahko dodali samo to: Bog naj se usmili Zedinjenih držav če se bo z podpiranjem monarho-fašizma spodbijalo "komunistično nevarnost" in ščitilo "demokracijo" zaslepiljenih Sovjetske zveze in svobodoljubnih narodov, ter "demokratične sode" ameriških oljnih družb!

ENAKOPRAVNOST

John Zaic, Andrew Božič, Gert Bokal ter primerno število načelnikov.

Za pevski zbor "Jadran" je izvoljen Leo Wolf. To je za sedaj vse kar nam je znano iz našega okrožja o prijavljenih delegatih. Pričakujemo, da se bodo odzvali tudi ostala društva in poslala svoje delegate.

Pričakujemo, da bodo na konvencijo prišli tudi par naših govorov iz rojstne domovine, ki nam bodo prav gotovo povedali veliko zanimivosti iz Slovenije in Jugoslavije na splošno, o njihovem delu, prerojenju in vstavljanju.

Na našo slovensko javnost tu v Clevelandu apeliramo, da si rezervira te konvenčne dneve za obilen poset vseh prireditvev. Ves preostanek je namenjen dobrim namenom, ki jih organizacija SANS vrši.

J. F. Durn, tajnik
podružnice št. 48 SANS

Novice iz Jugoslavije

Konferenca strokovnjakov za raziskovanje zemljišč v Vojvodini je bila v Novem Sadu. Na nji so sklenili, da bodo izdelali karto zemljišč vse Vojvodine, tako da bodo zemljišča razdeljena na kategorijah. Letos bo devet ekip kartiralo 720 ha zemlje v Vojvodini. Na podlagi kartiranja bodo lahko strokovnjaki za načrtno vodstvo kmetijstva v Vojvodini izdelovali načrte za določitev zemljišč glede na kakovost zemlje za posamezne pridelke. Pedološka karta bo služila tudi za melioracije slabih zemljišč.

"Kristanov večer"

Dalje ste prošeni, da si rezervirate vstopnice za "Kristanov večer", ki se bo vrnil v soboto 31. maja, ker odbor bi tudi rad deloval koliko govor lahko pričakujemo za ta večer. Brez dvoma vas je veliko prijateljev z zunanjih naselbinah, ki ste sledili delu tega velikega moža med nami ameriškimi Slovenci skozi vsa ta leta, odkar se nahaja med nami. Torej oddajmo priznanje njegovemu delu s tem, da se odzovemo povabilu in skupno v njegovi navzočnosti proslavimo njegovo častitljivo 80-letnico!

Seveda ne smem pri tem pozabiti niti kulturni program, ki bo podan v petek zvečer t. j. na praznični kincanja grobov. Podan bo ob priliku konvenčnega zborovanja. Program je za ta večer pripravljen z bogato vsebinsko in ne bo vam žal, če se ga boste udeležili. Imeli boste par duševnega razvedrila z ostalo delegacijo na SANSovi konvenciji.

Naša zadnja seja
Zadnja naša seja je bila dobro posečena in je bila tudi uspešna. Razpravljalo se je do sti o prihodnji konvenciji in tudi je storjeno več dobrih zaključkov. Izvolili smo vseh 10 delegatov, na katere je naša podružnica št. 48 upravičena.

Pri zmanjšanem številu delavcev za 52 povečana proizvodnja

Delavni kolektiv tovarne cigeret v Skoplju je ob pričetku majskega tekmovanja sprejel poziv zadarske tobačne tovarne na tekmovanje. Že v prvih dneh, mesečnih tekmovanjih je dosegel izredno lepe uspehe. V tovarni so na novo organizirali delo, da se omogoči racionalnejša proizvodnja. Direkcija državnega podjetja Koteks v Sarajevu je te dni uspešno zaključila sklepanje pogodb za setev bombaža v Hercegovini, kjer bodo letos prvikrat gojili bombaž. Pozivu za setev bombaž se je odzvalo veliko število kmetov. Direkcija Koteks je s kmeti sklenila pogodbe za površino 4,500 oralov zemlje in je s tem načrt za setev bombaž v Hercegovini prekorčen na 12.5%. Največ pogodb za setev bombaž so sklenili v mostarskem okraju (za 1125 oralov), v čapljinskem okraju (1105) in v ljubuškem okraju (900).

Pri zmanjšanem številu delavcev za 52 povečana proizvodnja

Ob besedah "se bo stegnil"

sem se malce zdrznil, a prav za prav brez potrebe. Jeli vredno spotiskati se ob besedo ko je smisel eden in isti! Pa čemu naj bi tudi bil užaljen. Saj naša družba ne pozna organa, ki bi se mogel nanj obrniti po nedolžnosti na smrt obsojeni s krikom po milosti. Za konje, če so izrabljeni in z njimi grdo ravnajo, se pobriga policija — predčasno izrabljenu in do kraja razjaljenemu delavcu ostane samo še nebo. Jaz nisem nič bral in sem se pripravil, da na polnem svoja od bolezni razdeljam pljuča z večno blaženostjo.

Toda nekega lepega dne sem se vendarle odpravil na pot v Italijo z ogromno vsto denarja v žepu — z nekaj sto kronami; nedosežno usmiljena ženska jih je nahranila zame. Ne morem niti opisati, kako mi je bilo prisrčno. Rešil sem se smrti in nečesa, kar je še hujše od smrti — suženjstva. Kator vrabec, ki se je čudežno iztrgal mački iz kremljev, sem poskakoval pol mrtev, a vesel, prežet s topilino do dna srca.

Nekaj dni se mi je bilo zadružati v Kopenhagenu, da sem uredal razne stvari in nastanil sem se v borni sobici v Nørrebroju. Poleg mene je stanovala majhna, usahla starka, ki se je hranila bog v s čim. Prijateljev in svojev ni imela, zato delo pa je bila prestara in preveč izčrpana. Govorila ni z nikom in imeli so jo za slabomu. Toda jaz sem moral hoditi ven na žrak: in bodisi da se je nalezla mojega burnega veselja, ali pa je moje bližnje potovanje v skrivnostno tujino nekaj prebudilo v njej — starksa se je odtajala in mi jela pričovedovati o svoji usodi, o svojem samotnem življenju.

Kot mlado dekle je prišla v dansko prestolnico od nekod iz

Martin Andersen Nexo:

POTNIKI NEZASEDENIH MEST

Mar se naša doba imenuje zatradi tega železna doba, ker se večina izmed nas pojavi na svet z verigami na nogah? Jaz sam sem pripadal tistim po krivem zavrnjenim, ki so — brž ko skocabajo — že ukovani v vrsto dosmrtnih sužnjev, katerih kraljestvo obstoji v tem, da spreminjajo zemeljsko oblo v prijetno bivališče za redke izbrane. Od časa do časa odključijo koga iz verige in izročijo večnosti — brez posebnih stroškov in ceremonij: in veriga se avtomatično zopet sklene. Mi pa lezemo dalje sklonjeni k tloru, medtem ko naše izstradane duše napoljujejo zrak s krik. Kakor jate splašenih ptic ležijo naokrog in nemirno iščejo mirnega kotička; toliko jih je, da zatemnjuje nebo in zasenčujejo najsvetlejše predele zemlje.

Nekega lepega dne so tudi mene odvrgli iz verige kot bolnika in nespobnega za delo — pa me pustili, da umrem na gol zemlji. Zdravnikov ni bilo k meni, čeprav bi bil zelo rad še malo živel, zato pa se je v sumljivi bližini sušilku duhovnik. Čakal je, da bom začel stegovati noge, in tedaj bi prišel k meni, da izlje name svoj blagovslov. V opravičilu mu je treba povedati, da ga je za ta posel postavila država.

Vendar pa se je plen izmulinil: neka usmiljena ženska me je pobrala in odpeljala k zdravniku. "Tuberkuloza!" je izjavil, "povrhnu pa še takoj izrabljen, izčrpan, od rane mladosti postavlja vodstvo, da ga je za ta posel postavila država.

"Dvajset let." "In vaša starost?" "Stiri in dvajset." "Potem takem ste pošteno odslužili svoj rok." "Kaj se ne da nič pomagati?" je vprašala usmiljena ženska. "Zima, ki bi jo prebil kje na jugu, bi ga morda še kako rešila. Sicer se bo stegnil."

Ob besedah "se bo stegnil" sem se malce zdrznil, a prav za prav brez potrebe. Jeli vredno spotiskati se ob besedo ko je smisel eden in isti! Pa čemu naj bi tudi bil užaljen. Saj naša družba ne pozna organa, ki bi se mogel nanj obrniti po nedolžnosti na smrt obsojeni s krikom po milosti. Za konje, če so izrabljeni in z njimi grdo ravnajo, se pobriga policija — predčasno izrabljenu in do kraja razjaljenemu delavcu ostane samo še nebo. Jaz nisem nič bral in sem se pričovedal, da na polnem svoja od bolezni razdeljam pljuča z večno blaženostjo.

Srečanje s to starko mi je odprlo oči za nekaj takega, v čemer sem stalno živel, a kakor da bi se tega ne zavedal — za kravato kričenost življenja. To je pač tako, ker ne more biti drugače; če pa ne more biti drugače, tudi ni kaj premišljati. Brez takšnega fatalizma, bi prikrajšani pastorki življencev niti ne mogli obstati, prenesti ga; ali bi končali s samomorom ali pa bi zmrvili svet na koščke. A tu je bilo nekaj novega — morda se mi je to zdelo zaradi tega, ker sem gledal na pozitivno stran stvari in nisem znal izvajati primerjav. To bi moglo biti drugače, za to starko vse kdo! — Zdaj sem videl pred seboj nezasedena mesta!

Še jasneje sem vid

Svetovni pomen in položaj Slovanov

Glavna stvar pri vsem izvajjanju slovenske politike pa je medsebojno poznavanje in razumevanje."

"Ljudski tečnik"

BERNARD SHAW O SODOBNIH PROBLEMOV

Znameniti angleški pisatelj Bernard Shaw je star že čez 90 let, pa je še vedno eden najnovejših in najoriginalnejših duhov današnje Anglije. Prinašamo izvleček iz pogovora, ki ga je imela z njim Dorothy Royal o političnih problemih, ki vznemirajo današnji svet.

Ali mislite, da je podzemeljska propaganda, ki se vodi v Angliji in ZDA proti Rusiji takoj narave, da lahko povzroči tako neprijateljsko vzdusje, ki bi moglo povzročiti vojno?

Da. Toda zakaj podzemeljska propaganda? Od leta 1917 smo bili celih 20 let priče najbesnejše odlike propagande proti Rusiji. Ves ta čas so dnevnio pisala, da je Stalin brezobziren diktator in krvolok, obenem so se tja do leta 1930 navljudneje klanjali Mussolini in Hitlerju. In vendar ni vse to preprečilo našega zmagomognega zavezništva z Rusijo, katerega kronska je bilo Mussolinijev linčanje in Hitlerjev samomor ali neronski umor, kar smo vsi popolnoma odobravali. Ta dva izginula diktatorja sta računala z angloameriško križarsko vojno proti ruskemu komunizmu. Taka križarska vojna ne bi bila prav nič nepriljubljena pri naših fašistih in kapitalistih. Položaj je treba natančno zasledovati in Stalinu to dobro ve.

Zame pa je ta vlak, besno drveč po Evropi s prenasičenim milijonarjem, ki niti ni dvignil zaves, da bi užival prelepe razglede, in je verjetno ta vlak poseben pomen. Misil sem na to, da kakšno težavo sem se izmuznil pogrebnu vozu, potem pa tu-

da na vse tiste, ki so vsega oropani ležali in gnili tam doma v zemlji. Koliko poznam že samo jaz takih primerov, koliko ljudi je pred mojimi očmi po nepotrebni pogolnili črna zemlja, in koliko je vseh takih na svetu. In tako povsod po vsej zemlji!

Že tudi prej sem odkril velik, da vzdržuje industrijske sile, kakršni sta britanski imperij in ZDA v mirnem času, ko se uničujejo proizvodi, da bi se obdržali dohodki na isti višini?

Odtej so me neprestano spremstili s tisto vladostvo, ki so jo zmožni edinolej najbednejši. Obdajali so me podnevi, oživljali, krasili so moje nočne fantazije.

Pravijo, da so med ljudmi jasnovidci; po moji misli živ sleherno človeško bitje sredi nevidnih stvari. Treba je imeti dar, da jih vidiš. To je resnično, da pa ne učinkuj vedno enako. Celo o Orfeju pripovedujejo, da je igral in pel svoje pesmi sencam podzemlja — in tam pustil svoje srce.

Gorje pa si ga tistem, ki so se mu odprele oči za nezasedena mesta — njegovo srce poslej ne bo več poznalo miru. Bolela ga bodo do brezumnosti, zakaj posved se mu bodo kazala. Zemlja bo zanj kakor vlak, ki drvi brez potnikov: s peklenškim režanjem drvi tja, kamor tako željno hlepijo ljudje — a z nezasedenimi mesti. In satan z nedosežno vmeno izključuje imena postaj, obrnjen proti sedežem, ki zavajo prazni — proti mestom tistih, ki jih je usoda kruško prikrajšala.

Zdaj po tem malem premoru smo tudi mi lahko potovali dalej, a nas je bilo na stotine. Tiri je bil prost. Dobili smo dovolj gradiva za razgovore; usoda nam je posijala minutno napete doživljanja — to je bil neke vrste sodobni nadomestek za razbojniške napade starih časov. Tu pa tam se je kdo jezik, da ima en sam človek oblast, ustavljal promet na eni glavnih linij Evrope — samo zato, da se sam prvi pelje mimo. Toda ogroženja ni bilo čutiti. Dejanar se je pokazal v vsej svoji

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

POTNIKI NEZASEDENIH MEST

(Nadaljevanje z 2. strani)

kalni lokomotivi. Zavese na oknih so bile spuščene. Žive duše ni bilo videti v tem trepetajočem prividu, ki je s peklenškim truščenim planilom v črino predora pod goro in izginil izpred oči. To je bil berlinski milijonar, ki je bil na poti v Egipt in si je naročil svojo linijo do Brindisa, mimo njega samega so bili na vlaku samo njegovi služabniki in kuvar.

Zdaj po tem malem premoru smo tudi mi lahko potovali dalej, a nas je bilo na stotine. Tiri je bil prost. Dobili smo dovolj gradiva za razgovore; usoda nam je posijala minutno napete doživljanja — to je bil neke vrste sodobni nadomestek za razbojniške napade starih časov.

Tu pa tam se je kdo jezik, da ima en sam človek oblast, ustavljal promet na eni glavnih linij Evrope — samo zato, da se sam prvi pelje mimo. Toda ogroženja ni bilo čutiti. Dejanar se je pokazal v vsej svoji

"Pri izvajjanju slovenskega programa v praktičnem življenju se moramo zavedati, da stoji zapadne evropske države tehnično in organizacijsko višekat pa slovenski narod. Nikakor bi ne bilo prav, če bi to dejstvo podcenjevali. Danes ne moremo več voditi lokalne politike, temveč le politiko v evropskem in svetovnem merilu."

"Pri tem pa moramo spoštovati ostale, prav tako, kakor hočemo, da bi ostali spoštovali nas.

ENAKOPRAVNOST

Posluga

LEARN TO DANCE \$1.50 OR \$2.00

Don't sit on the sidelines because you can't afford to learn how to dance. Now is your chance. Due to our low overhead costs, our classes are within the reach of all. You pay for lessons and not pay for expenses. Beginners or advanced, young or old, learn the Waltz, Fox Trot, Jitterbug, Swing, Tango, Tap, etc. Weekly dance given for students only to learn to dance correctly. Enroll today and dance tomorrow.

WANTED
Fifty children, 3 years and up, also adults to be trained for radio and stage dancing. New classes, or private lessons are now forming in tap, toe, ballet, acrobatic and ballroom dancing. If you have a talent for the art they will have the opportunity of performing on radio and stage. Dancing develops health, culture, character and poise—very often leads to money and success. Others, give your child this opportunity. Let us develop their talents. To derive full benefit from classes call EX 6212 for Appointment.

JORDAN STUDIO, 5927 Euclid

vsemogočnosti in razpoloženje potnikov je bilo rajši spoštljivo.

Zame pa je ta vlak, besno drveč po Evropi s prenasičenim milijonarjem, ki niti ni dvignil zaves, da bi užival prelepe razglede, in je verjetno ta vlak poseben pomen. Misil sem na to,

da kakšno težavo sem se izmuznil pogrebnu vozu, potem pa tu-

da na vse tiste, ki so vsega oropani ležali in gnili tam doma v zemlji. Koliko poznam že samo jaz takih primerov, koliko ljudi je pred mojimi očmi po nepotrebni pogolnili črna zemlja, in koliko je vseh takih na svetu. In tako povsod po vsej zemlji!

Že tudi prej sem odkril velik, da vzdržuje industrijske sile, kakršni sta britanski imperij in ZDA v mirnem času, ko se uničujejo proizvodi, da bi se obdržali dohodki na isti višini?

Ne. Kapitalistična prdužica, ki je prešla razvojne stopnje

spremljanih s tisto vladostvo, ki so jo zmožni edinolej najbednejši. Obdajali so me podnevi, oživljali, krasili so moje nočne fantazije.

Pravijo, da so med ljudmi jasnovidci; po moji misli živ sleherno človeško bitje sredi nevidnih stvari. Treba je imeti dar, da jih vidiš. To je resnično, da pa ne učinkuj vedno enako.

Celotno vse je bilo v pel svoje pesmi sencam podzemlja — in tam pustil svoje srce.

Gorje pa si ga tistem, ki so se mu odprele oči za nezasedena mesta — njegovo srce poslej ne bo več poznalo miru. Bolela ga bodo do brezumnosti, zakaj posved se mu bodo kazala. Zemlja bo zanj kakor vlak, ki drvi brez potnikov: s peklenškim režanjem drvi tja, kamor tako željno hlepijo ljudje — a z nezasedenimi mesti. In satan z nedosežno vmeno izključuje imena postaj, obrnjen proti sedežem, ki zavajo prazni — proti mestom tistih, ki jih je usoda kruško prikrajšala.

Zdaj po tem malem premoru smo tudi mi lahko potovali dalej, a nas je bilo na stotine. Tiri je bil prost. Dobili smo dovolj gradiva za razgovore; usoda nam je posijala minutno napete doživljanja — to je bil neke vrste sodobni nadomestek za razbojniške napade starih časov.

Tu pa tam se je kdo jezik, da ima en sam človek oblast, ustavljal promet na eni glavnih linij Evrope — samo zato, da se sam prvi pelje mimo. Toda ogroženja ni bilo čutiti. Dejanar se je pokazal v vsej svoji

Knjigovodkinja—Stenografska. Enodnevna v pisarni; izvrstna prilika za napredek. Tedenska plača, 5½ dni tedensko, Wise Lock Co., 2730 Grand Ave., Buckeye policična. Za intervju poklicite CE 2060.

Eksperimento odstranjevanje papirja. Točna postrežba. Moderna oprema. — HE 6757 — HE 2781.

CITY WIDE CARPET CLEANING COMPANY

Eksperimento čiščenje prepreg in tapestriranega pohištva na vašem domu. Popolno **EX 3289** prosti jamstvo. OB VEČERIH: RA 5435

Pridemo iskatni in nazaj pripeljemo

SPLOŠNO KONTRAKTNO DELO MODERNIZIRANJE SIDING STREHE MONTERSKO ŽLEBOVI

Točna in pravovrsna postrežba

MILES CONSTRUCTION COMPANY

712 LAKEVIEW RD. LI 2770 — EX 0760

Razno

Popravimo stare strehe, žlebove in izvršimo vsa kleparska dela. Prostti proračuni. Lindale Roofing & Heating Co. WO 6721 — ob večerih: AT 9155.

Dober nakup in investicija

Postopek s trgovinskimi lokalami in stanovanji, na prometnemu križišču na St. Clair Ave. Letni dohodek znaša \$5,400 in edine stroške imate z daviči — \$459 letno in zavarovalnina. Cena \$38,500.

SAM SCHULTZ — GA 2550

MIZARSKO in splošno kontraktorsko delo. Prenovimo domove in trgovske prostore. Lahka odpalila — prosti proračuni **RA 5634.**

Cementirani ali asfaltini dovozi. Cene zmerne. Na odpalila: 18 mesecev. Poklicite **EV 4300.**

Več gotovine za vaš avto — Plačamo najvišjo ceno. Eden izmed največjih prodajalcev rabljenih avtomov na svetu. Ohio Auto Sales, 4307 Euclid, EN 0952.

POZOR. MESARIJ IN TRGOVCI!

Zaradi bolezni želi lastnik prodati mesino in grocerijo s poslopjem; zidanico z opeko; poleg sta dva majhna stanovanja za malo družino. Vse pripravljeno in v najboljšem stanju.

Sedanji dohodki so jamčeni na \$2,000 tedensko in več. To je eden najboljši prostor za podjetja Slovenca. Cena je \$32,000. Prodaja se na lahkaj odpaliti lastniku ali potom bančnim pogojem. Za vse nadaljnja pojasnila poklicite vsak čas.

MR. JELARČIĆ DI 1046

A. Malnar Cementna dela

1001 E. 74, St. EN 4371

Prijatelj's Lekarna

St. Clair Ave., vogal E. 68 St. PRESCRIPTION SPECIALISTS Endicott 4212

Zastoj pripeljemo na dom

THE MORELL PAINTING CO.

Specialisti za zunanje delo

22 let.

VABIMO VAS, DA POKLIČETE EN 4342

ZA POPOLNO IN NATAČEN CREGLED VASEGA STANOVANJA Izvršimo vsakovrstno predelavo poslopij

SPLOŠNA KONTRAKTOR — Zidamo podstropje, kleti, dovoze in izvršimo vsakovrstno cementna dela — JIM RUGIERO, KE 5613.

Scandia Window Cleaning Co. SNAŽENJE OKEN

Umivanje sten in čiščenje stenskega papirja. Dovozni in uradni prosti proračuni. CE 2502 — S. Horvath

Za najboljše delo v barvanju znotraj z "pristnim Eagle Lead in olejem," poklicite R. R. HILL. Unskript kontraktor, OR 2295.

Marinski veterani izvršijo dobravane in Kempton ter čiščenje stenskega papirja. Določite si dan takoj! Prostti proračuni. — EV 2598.

PREPROGE sčistimo na vaših podlah. Jamčeno in zavarovano delo; 3-dnevna postrežba. — EAST END CARPET CLEANING CO. 4313-19 Payne Ave. HE 0987.

SPOLOŠNA popravila na domovih.

Popravimo strehe in žlebove ter

naredimo dove STAN RATKOWSKI — WO 2123.

Iz tovarne do vas — Prihranite 50%

na vsem pohištву. Tudi novočasno tapetiramo in popravimo pohištvo.

Damo \$25 popust za staro pohištvo. Mordus Furniture, 7020 St. Clair Ave.

Dovolite, da vam sčistimo vaša

okna, stene in stenski papir. Prehitite pomladanski naval. — Bragg Janitor Service Co. — EX 3474.

Splošno stavbinsko delo in prenovljene: lahkaj komercijalno, industrijsko in stanovanjsko delo. — MU 8236.

Predajamo na debelo in drobno ter

popravimo vsakovrstne dežne. A. Knaff Co. 3568 E. 142 St. SK 5532.

SPLOŠNA popravila na domovih.

Popravimo strehe in žlebove ter

naredimo dove STAN RATKOWSKI — WO 2123.

Iz tovarne do vas — Prihranite 50%

na vsem pohištву. Tudi novočas

PREŽIHOV VORANC:

JAMNICA

ROMAN SOSESKE

Spisan leta 1941. tik pred razpadom stare Jugoslavije

(Nadaljevanje)

Ahac se je dvignil izza mize. Čeprav je imel šele čez štirideset let, je bil videti mnogo starejši. Njegov obraz je že davno izgubil tiste poteze, ki sta mu jih v mladosti vtisnila jamniška zemlja in njeno sonce, namesto njih pa so bile na njem zarisané brazde, ki so nastale od ogaja in železnega pepela. Oči je imel globoke in izgorele, narezane temu pa domače in skoraj toplice. Lopatašte in osmogenje roke je imel nenačrno dolge, zato pa so bile njegove rame mnogo ozje in nižje kakor včasih. Kolikor je bilo njegovih rok preveč, toliko je manjkalo ram. Čeprav je bil bolj suhljat kakor rejen, je imel vendar prevelik, nekako ohlapen trebuh, kateremu se je poznalo, da ga hrani s koruzo, kavo in juhami. Taki so bili večinoma vsi kovači, ki so zdaj v osmih urah storili prav toliko kakor pred leti v dvanaštih in še več urah.

Ahacu se je poznalo, da je razburjen. Razpoloženje, ki je vrelo okrog njega, ga je zmedilo. Kaka razlika med nekdaj in sedaj! Ni bilo prvič, da je skušal v svojem rojstnem kraju spregovoriti besedot k fuzinar. Ali doslej je vedno videl okrog sebe le mračne ali celo sovražne obrazy svojih rojakov, ki so ga motili z medkljici: "Kaj nam boš ti pridal?" Tvoje življenje je drugačno kakor naše. Ne vtičaj se v naše stvari, jih bomo že sami uredili..." Danes pa je po prostorih zavladala globoka tišina, brž, ko se je dvignil, in povsod je videl le napete, pričakovana polne obuze. Ta spremembu ga je tako presunila, da se je moral nekako odkašljati, preden je začel govoriti. Ali je res tako, kakor vidi? Da, preteklo je več kakor petnajst let, odkar je stopil iz kroga svojih rojakov ter stopil v krog drugega življenga, in ta čas se je tudi Jammica spremnila...

"Jamničani, naj pa bo! Hoteli ste slišali, kaj mislimo mi delavci o tej zadavi, o zadevi vaše občine. Čuli ste govornika, ki vam je jasno povedal, iz kakšnih namenov vas hočejo pridružiti Dobrijam. Potrebujemo vas za to, da bi nadvaldali nas, ki jih nočemo ubogati. Mi pa pravimo: Naj ima Jamnica svojo lastno občino, kakršno je imela dosihmal. Dobrijam jamniška občina ni potrebna, mi se vas ne bojimo, a tudi nočemo, da bi vam zaradi nas jemali vaše stare pravice..."

Ahac ni mogel dalje, ker je sobo napolnil pritrjujoč vihar navdušenja. Zborovalci so ropotali in vpili:

"Tako je! Ali slišite, delavci so z nami? Živio, Ahac!"

Poslanec je postal zelen od jeze. Z župnikom Virejem, kateremu je tudi začelo biti neprijetno, sta si pošepetala nekaj besedi, potem pa se je poslanec obrnil k predsedniku Dvorniku in mu rekel:

"Vzemite mu, vendar besedo, saj govor kot kak prekučuh."

Dvornik se je vgriznil v ustnico, potem pa je zacingljal po steklenici.

"Mir, Ahac ima besedo..."

Ahac je nadaljeval:

"Govorijo vam o višjih korištih. Kakšne so te višje knosti? Ne le, da vam hočejo vzeti občino, hočejo nam vzeti občine sploh, njihovo dosedanje samostojnost, njihovo neodvisnost v upravi. Po novi postavi ne bodo več občine nastavljale tajnikov, temveč jih bo nastavljal višja sila. Zupani in občinski odbor-

Kratke vesti**POLJSKA KATOLIŠKA CERKEV BO MORALA PLACATI DAVKE**

Poljska nacionalna katoliška cerkev, ki je zahtevala davčno izjemo za svojo lastnino na 7480 Broadway, bo morala plačati davke, ker župnik uporablja drugo nadstropje za privatno stanovanje.

Prošnja poljske katoliške cerkve je zavrnjena, ker ni zakonske podlage, da bi se ji ugodilo. Davke na posestva, ki ne služijo "izključno cerkvenim ciljem," bo potem takem moral biti plačan. Davek znaša \$200 na leto.

ZAKON ZA ZUNANJO POMOC PRED SPREMENBOY

WASHINGTON, 1. maja — Vplivni senatorji prerokujejo, da bo senat zamenjal sedanjo predlogo za zunanjou relifno pomoc z bolj liberalnim zakonskim načrtom.

V Kongresu je bila relifna vstopa znižana od \$350,000,000 na \$200,000,000 in istotako so bile sprejeti restrikcije v zvezi z državami, ki se nahajajo pod "sovjetskim vplivom."

Predsednik senatnega odbora za zunanje odnosa je Arthur Vandenberg je baje za spremembo zakona, ki ga je odbor odobril pretekli tork.

MRS. ROOSEVELT DOBILA AVTNO DOVOLJENJE

HYDE PARK, N. Y., 1. maja — Mrs. Eleanor Roosevelt, kateri je pred tremi meseci bilo odvetno dovoljenje za vožnje avta, ker je bila vpletena v neko prometno nesrečo, bo spet dobila vozno dovoljenje.

UCITELJI NAPOVEDALI STAVKO V DERTOITU

EAST DETROIT, Mich., 1. maja — Učiteljska federacija ADF za East Detroit je danes izjavila, da bodo pričeli njeni člani stavkati v pondeljek.

Predsednica federacije Kathryn Rothenberger je izjavila,

da bo stavka 117 učiteljev zapala šole, katere poseča 3,500 učencev. Obtožila je šolski odbor, da ni od pogajanj, ki so se pričela vršiti že preteklega oktobra, dal nobenih ponudb za zvišanje učiteljskih plač.

PREDLOGA PROTI STAVKAM DRŽAVNIH UPOLSENCEV

COLUMBUS, O., 30. aprila — Pravosodni odsek državne poslanske zbornice je danes navedel prisotnosti 1,000 zastopnikov organiziranega delavstva sprejel Fergusonov zakonski načrt, po katerem bi bile stavke državnih, okrajnih ali občinskih uslužbenec zakonito prepovedane.

ANGLESKI LABORITI NAPADLI TRUMANA

LONDON, 1. maja — Petnajst parlamentarnih laboritov, med njimi širje privatni tajniki kabinetnih ministrov, so pozvali delavsko vlado, da zavrije predloge predsednika Trumana za kolektivno varnost proti komunizmu, ker ustvarjajo v Evropi dve nasprotni sferi in vodijo v tretjo svetovno vojno.

Ulle Plumbing and Heating Co.

Imamo boilerje na plin, burnerje na plin in forneze na plin, ter vse potrebščine za greline in monterske naprave.

15601 WATERLOO RD.**KE 7248****PERSONAL****O****A****N****S**

Na razpolago za financiranje nakupa
● avtomobila
● gospodarskih predmetov

Za:
● družinske in hišne potrebščine
● popravo posestva
● plačilo zavarovalniške premije
● poravnava računov

To je nekaj tipičnih namenov —
Pridite in povejte nam o vaših potrebah. Ni treba, da bi bili vlagatelji.

The North American Bank Co.
6131 St. Clair Ave. 15619 Waterloo Rd.
Cleveland, Ohio

HITLERJEVA SLIKA PONOVNO NA ZNAMKAH!

PARIZ, 30. aprila — Adolf Hitler se je zopet pojavil na znakih! Francoske okupacijske oblasti, ki se trudijo, da bi dale večjo spodbudo nemškim delavcem v Saaru, so izdale posebno serijo poštnih znank. V eni se je pošte se je večje skriva pojavila slika Adolfa Hitlerja. Ko se znak gleda proti soncu, se na njej jasno loči obraz nacističnega diktatorja. Tudi na neki drugi seriji znak se je nahajal istotako skrit portret "firerja." (Ime "Boulder Dam" je bilo formalno uvedeno za casa Rooseveltove administracije.)

NASIP ZOPET DOBIL HOOVERJEVO IME

WASHINGTON, 30. aprila — Predsednik Truman je danes podpisal predlogo, s katero bo veliki jez Boulder zopet znan pod imenom "Hoover Dam". (Ime "Boulder Dam" je bilo formalno uvedeno za casa Rooseveltove administracije.)

EHRENBURG SVARI ZEDINJENE DRŽAVE

MOSKVA, 1. maja — Sovjetski časnik Ilja Ehrenburg je danes rekel, da se je fašizem presebil v Zedinjene države. Opozoril je Amerikance, da bodo doživeli isto usodo kot jo je doživel nacistična Nemčija, če bodo sledili proti sovjetskim voditeljem.

MONCRIEF avtomatično grejejo
pomeni grejno udobnost "leta naprej"
Plin * Olje * Premog
THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

USTANOVLJENO 1908
Zavarovalnino vseh vrst vam točno preskrbi
HAFFNER INSURANCE AGENCY
6106 ST. CLAIR AVENUE

A. GRDINA & SINOV
Pogrebni zavod
1053 EAST 62nd ST. HENDerson 2088
Ambulančna posluga podnevi in ponoči

SVETEK FUNERAL HOME
AUGUST F. SVETEK
Pogrebni zavod
478 East 152nd St. Tel. IVAnhoe 2016
Bolniški avto na razpolago

NOVE STREHE!
Ako potrebujete novo streho, ali
popravilo na stari, lahko dobite
vsa navodila pri nas.
Damo tudi žlebove, popravljamo forneze
(hot air) in sploh izvršujemo vsa
kleparska dela.

FRANK KURE 16021 Waterloo Road
KE 7192

STROJE ZA KOSITI TRAVO
EKSPERTNO NABRUSIMO, POPRAVIMO IN PREUREDIMO
Imamo nove kose in kolesja za nadomestilo
PREPREČITE GNEČO SPOMLADI

Tudi nabrusino žage in izdelujemo ključe
Pridemo iskat in nazaj pripeljemo ter kupujemo stroje, za
kosit travo.

UNIVERSAL LAWNMOWER GRINDING CO.
JIM GOSPODARICH, lastnik
254 EAST 156th STREET KEnmore 2789

Ali veste, česa vam manjka?

Ob tem času, ko je vsaka gospodinja zaposlena s spomladanskim čiščenjem po hiši, bo videla, česa ji manjka, kaj bi bilo treba nadomestiti, kaj bi bilo lepo in koristno za to ali ono sobo, za kuhinjo itd.

Kadar ste to ugotovili, prideite k nam in si izberite po svoji volji.

Ni je skoro stvari, ki jo potrebujete v hiši, ki bi je ne imeli pri nas, najsni bo v pohištvu, električnih pripomočkih, preprogah, pečeh, linoleju in sploh vseh potrebščinah za hišo in dom.

Pridite k nam, oglejte si našo veliko zalogu in si izberite, kar potrebujete. Vam bomo takoj pripeljali na dom. Ako boste kupili pri nas, boste zadovoljni.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE

6202 St. Clair Ave., vogal Norwood Rd.

JOHN SUSNIK, lastnik

Unisko delo
Vse prvočistno izvršeno v popolno
zadovoljstvo.

V zalogi imam še predvojno barvo.

AGENCIJA ZNIŽALA CENE AVTOBOMILOM

FREMONT, O., 30. aprila — Lokalna agencija za Kaiser in Frazer avtomobile je danes nagnila 10-procentno redukcijo cen. To je storila kot odziv na kampanjo za boj proti draginji, katero so začeli trgovski krogovi v mestu Newburyport, Mass.

REPUBLIC STEEL CO. DALA 15c POVIŠKA

NEW YORK, 30. aprila — CIO unija jeklarskih delavcev je je bil "pie" pečen, ga je izvlekla danes naznana, da je dosegljivo s "pieom" pa tudi do sporazum z Republic Steel Co. bro prepečene bankovce.

Domači mali oglasnik**GOSTILNA****HECKER TAVERN**

John Sustarišči in Frank Hribar
1194 EAST 71st ST.

ENdicot 9779

Pri nas dobitje vedno dobro
pivo, vino in žganje ter okusen
prigrizek.

Odprt do 2:30 zjutraj

GAY INN

Frank in Emily Svigel
6933 ST. CLAIR AVE.
Fino pivo, vino in žganje, ter
okusen prigrizek. — Za prijetno
državo obiščite nas.

Odprt do 2:30 zjutraj

DANICA'S CAFE

Vogal E. 169 St. in Groveswood Ave.
Danica in Joe Hrvatin
Priporočamo se za obisk. Finalna
pijača in prijetna družba.

FRANCES CAFE

317 East 200th St.
vogal Fuller Ave.
Odprt do 2:30 ure zjutraj
Tinko in Frances Udovich vam
postrežemo z najboljšo pijačo in
prijetno družbo. Vsako soboto igra godba.

Odprt do 2.00 zj.

CVETLICARNE

Slovenska cvetličarna
Jelercic Florists
15302 Waterloo Rd.
IVAnhoe 0195
Imamo še nekaj pravih nagelnov
in več vrst vrtnic.

Postrežemo z izvrstno pijačo
in okusen prigrizek.

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA

RE-NU AUTO BODY CO.
982 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in pre
barvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fender
je. — Welding!

J. POZNICK

Glenville 3830
Moderna slovenska popravljajmo
PROPAJAMO TUDI NOVE WILLE
AVTOMOBILE IN TRUKE

Superior Body & Paint Co.
Popravimo ogrodje in fender

FIRST CONCERT OF CLEVELAND LITTLE SYMPHONY

Three Slovene organizations are sponsoring the first concert of the Cleveland Little Symphony, which will present a Mozart Festival Tuesday May 6th, and Wednesday May 7th at 8:30 p.m., at the Euclid Avenue Baptist Auditorium on East 18th Street and Euclid Avenue.

Two full symphonies will be played each night, and a soloist will assist.

The Little Symphony is made up of 30 members of the Cleveland Symphony Orchestra. This is their first performance and they are being sponsored by the organizations and individuals who are interested in furthering serious music in Cleveland at a very low cost.

The Progressive Slovene Wo-

men of America, the Yugoslav Slovene Club and the United Slovene American Youth Club will be sponsors. Several other Slovene organizations and leaders have been asked for their support also.

There is a possibility that Vladimir Malekar, conductor of Jadran, may try out as a conductor of this orchestra. At present he is trying to go to Yugoslavia, where he has a fellowship to be a conductor of the Belgrade Opera.

If you had not heard of this Mozart Festival until you read this article, make plans now to spend a pleasant evening there and support the musicians in their effort.

SANS MEMORANDUM TO STATE DEPARTMENT

(Conclusion)

Austria in the second World War, which fact was acknowledged by Great Britain by sending a Military Mission to their headquarters in May, 1944. The losses of the Carinthian Slovene Partisans were quite large because compared with the German war machine, their equipment was poor. But they knew what they were struggling for and that consciousness gave them strength.

Shall they now be punished
(Continued on page 6)

ENGAGEMENT ANNOUNCED

The well known Mr. and Mrs. Polc of South Ridge Road, Madison, Ohio, announce the engagement of their daughter Lillian, to Mr. John J. Kozel, son of Mr. John Kozel of 715 East 157th Street.

Congratulations!

SAIL FOR EUROPE

Last Saturday Mr. and Mrs. Frank Brisel and daughter, left aboard the steamship "Ernie Pyle." They are on their way to France, and after a short stay there, will proceed on to Jugoslavia.

Sailing for Ljubljana, where he will join his family, is Mr. Anton Cebul.

Are You a Safe Driver?

Young drivers should have the safest driving records. Judging by physical condition, the ability to react quickly, good vision and hearing, the young drivers are best qualified to be safe motorists. On the basis of these advantages we could expect that few accidents or traffic violations would involve persons in the younger age brackets. The records, however, certainly don't bear out that supposition. The older group, in spite of the slow up that come with age, have a much better record in the accident and arrest columns.

Traffic records show that there are factors in safe driving that are not measured by the usual driving tests. Experience counts, the sense of responsibility, caution and mature judgment are factors that usually develop with age. It takes more than physical ability to make a good driver. A long step in the campaign to reduce accidents could be made if it is possible to combine the alertness of the young driver with some of the good judgment the older motorist has learned. That is the object of safety education and the goal of the training courses conducted in high schools and by auto associations.

The Slovene Partisans were the only force in Austria actively fighting the Nazis. There was no armed resistance in any other province of Austria. Thus the Carinthian Slovenes were really our principal allies in

Cleveland Police Dep't

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
Henderson 5311-12

ENGLISH SECTION

MAY 2, 1947

Miss Peternel Bride of Edward Harbie

At a double ring ceremony to take place at 9 a.m. tomorrow morning in St. Vitus Church, Miss Julie Christine Peternel, daughter of Mr. and Mrs. Christ Peternel, 6319 Carl Avenue, will become the bride of Mr. Edward Harbie, son of Mr. and Mrs. Sam Harbie, 3457 East 70 Street.

The bride will wear a gown of eggshell satin, featuring a scalloped sweetheart neckline with gathered bodice, and long sleeves coming to a point at the wrist. Her full skirt falls into a long train. She will wear a net three quarter length veil, held in place with two clusters of orange blossoms. Her bouquet will consist of white roses and sweet peas, with an orchid centerpiece.

Attending the bride as maid of honor, will be Miss Dorothy Trebec, who will be attired in a gown of white marquisette, styled in torso effect, with ruffled skirt, and neckline ruffled into an off-shoulder effect. White flowers will make up her head-piece. She will carry a colonial bouquet of red roses with white sweet peas.

Bridesmaids will be Mary Dremel, Stella Harbie, Kay Harbie and Jennie Brajkovich. All will be attired in white gowns, the same as that of the maid of honor. Their head-dress will consist of white and red flowers, and they also will carry colonial bouquets.

Serving the groom as best man, will be his twin, Joseph Harbie. John Nemecik, Paul Keck, Frank Peternel and Robert Falkofsky will be ushers.

A reception will be held in the evening at the Croatian Hall, 6314 St. Clair Avenue.

Congratulations to the young couple!

WEDDING BELLS

Miss Marie Saurich of 9609 Yale Avenue, was united in marriage last Saturday, to Mr. Frederick G. Bashel, son of the well known Mr. and Mrs. Gasper Bashel of 18913 Cherokee Avenue.

Congratulations!

ENGAGED

Announcement is made of the engagement of Miss Rose Cepel, 14706 Pepper Avenue, to Mr. Edward Lah, son of Mr. and Mrs. Frank Smerdel of 784 London Road. Miss Cepel is the daughter of Mr. and Mrs. Joe Cepel. Congratulations!

BIRTH

Mr. and Mrs. John Brodnick of 1071 Addison Road, are announcing the birth of their second child, a boy, born last Saturday at Glenville Hospital. Mother's maiden name was Mary Levec. Mr. Brodnick is the well known proprietor of the furniture store at 16013-15 Waterloo Road.

Congratulations!

ENGAGED

Jean Jakse, 1251 East 173rd Street, daughter of Mr. and Mrs. Frank Petrovic, East 162nd Street, became engaged recently, to Mr. John Tomsic, son of Mr. and Mrs. Tomsic of 805 Rudyard Road.

WEDDING BELLS

Miss Pauline Kobal, 23126 Lakeland Boulevard, became the bride of Mr. Joseph Skrabec, 1205 East 176th Street, on Saturday, April 12th. The bride is the daughter of Mr. and Mrs. Max Kobal.

Congratulations!

If You're a Miss After a Kiss
This, Miss Don't Miss!

This message goes to every
Miss,
To Blond, and Red, and to
Brunette,
To men, the kind you can't
forget—
In all it simmers down to
this:

Club Adrija will fete all
pals!

Their dance will be a night of
bliss;
For men will give a kiss to
gals
So one will be the "Queen of
Kiss."

The choral club "Adrija" will sponsor their "That Night in May" dance on May 25th, at the Recher Avenue Hall with music supplied by Johnny Vadal and his orchestra. A special feature of the dance will be the choice of a "Kiss Queen."

NAPREDEKS TO HONOR EX-SERVICEMEN

The Napredok Lodge No. 132 of AFU, is having an ex-service men's dinner and dance tomorrow, May 3rd, at 6:30 p.m. sharp. The dinner will be by invitation, for ex-serviceman and their guests. Please, be there on time, so that nothing will have to be delayed. Everything possible is being done to show you a good time. There also is a gift awaiting each Napredok service and ex-serviceman, who served in the Armed Forces during the time of war.

We have also invited the Supreme Board members of Cleveland and near by cities. Hoping to see you all here for the dinner and dance!

Dancing will be open to the public at 8:00 p.m. at the Slovene Society Home on Recher Avenue, Euclid, Ohio.

For a good time, come down to the Napredok dance. Good music, and plenty refreshments!

—Adalyne Cecelic, Treas.

ENGAGEMENT ANNOUNCED

On Easter Sunday, Mr. and Mrs. John Kapel, 709 East 155 Street, announced the engagement of their daughter, Marion, to Mr. Stanley Slepko, son of Mr. and Mrs. Frank Slepko, Sr., 16203 Arcade Avenue.

Marion is the daughter of the well known Kapel family in Collinwood and her father, Mr. John Kapel, has been very active in lodge affairs for many years.

Mr. Stanley Slepko is well known in the field of music, having been, until recently, a member of the Ray Anthony Band. He served in the Pacific for three and a half years, traveling with the above band to entertain troops in that theater. He is one of the survivors of the ill-fated Franklin air-craft carrier which was sunk by the enemy in 1944. Congratulations!

FILMS TO BE SHOWN

The Norwood Branch Library at 6405 Superior Avenue is sponsoring the free showing of Mr. Theodore Andrica's film "Ribbons and Ruin" in their auditorium on Tuesday, May 6, 1947 at 7:30 p.m. This is a well-known sound color movie of Mr. Andrica's travels in Central Europe last year.

"The Blooming Desert," a colored film on the South West, will also be shown on this program which promises to be interesting. Adults are cordially invited to attend. Children admitted if accompanied by parents.

Euclid Vets Club News Bits

What are the on-coming events of the Euclid Vet's Club?

Why the Home-coming Festival to be held at the Slovenian Society Grounds on Recher Avenue. I'm sure you heard about it but this is just a friendly notice to let you know in advance of our great big carnival. Yes, quite a few things will be in store for those three days, August 1st, 2nd, and 3rd. Such as the 1947 Kaiser 4 Door Sedan to be given away plus a 1947 Refrigerator, 1947 Washing Machine, New Table Model Radio and a New Mixmaster. More information on these prizes can be obtained from any member of the Euclid Vet's. The awards will be made by Miss Euclid who will be chosen among the contestants as the prettiest girl. Any girl wishing to join the contest must follow certain rules and requirements, which will be mentioned in a later column. So watch for that column, gals, we'd sure like to have a lot of gals join.

So, until the next time when I can bring you more "dope" about the On-coming Festival, I'll say So Long!

—Ivan P. Kotorac

CONVALESCING

Mrs. Mary Adamitch has returned to her home at 716 East 157th Street, and wishes to thank all her friends for their cards, gifts, and visits during her recent confinement in the hospital. Friends may now visit her at her home.

The well known Mr. Joseph Kmett who for many years resided on Waterloo Road, has returned to his home at 1293 East 187th Street, following a recent stay in Huron Road hospital. Friends may visit him at the above address.

Friends of Mr. Louis Florjancic Sr., may visit him at his home at 15406 Calcutta Avenue, where he is recuperating, following a recent operation at Huron Road Hospital.

Mrs. Gertrude Pokler is convalescing at her home, 1507 East 174th Street, where friends may visit her.

ARRIVES HOME THIS WEEK

Former Clevelander Elmer W. Rebol, will spend a week at the home of his parents, Mr. and Mrs. Louis Rebol, Dayton Rd., Madison, Ohio. He will arrive by plane from Richland, Wash., where he was engaged in work on the atomic bomb project, since his transfer three years ago from Purdue University in Chicago. This will be his first visit home during this time.

Friends are invited to open house at the Rebol residence this Sunday afternoon and evening.

MEETING MONDAY

The Yugoslav Slovene Club will hold its regular monthly meeting Monday, May 5th. Betty Brownell, who conducts the program "Armchair Planning" over WTAM, will be guest speaker.

—Publicity Committee

ENGAGED

Announcement has been made of the engagement of Miss Elsie Kapel, daughter of Mr. and Mrs. Frank Kapel, 15611 School Avenue, to Mr. Jack Cesnik, son of Mr. and Mrs. Jack Cesnik, Sr., 772 East 157 Street.

Congratulations!

USAY CLUB NEWS

By the "Buzzer"

The film "Ribbons and Ruins," was presented by the youth group on Wednesday, April 23rd in the Slovene Workmen's Home, Waterloo Road. Attendance at this showing was most satisfactory, and all present were pleased with this truly interesting feature, which was filmed by Mr. Andrica of the Cleveland Press during his tour of Europe. To all who attended the first of such a showing by the youth group, we wish to say "Thank You!" Your interest in our group is an inspiration to continue in our work.

Here is a rough draft of plans formulated. Friday, August 29th will be Juvenile night. As honorary chairman we'll have Bro. Mike Vrhovnik, acting chairman Sis. Marion Adams. Saturday, August 30th—athletic activities will rule. This as well as the dance that evening will be under the chairmanship of Bro. Whaley Mathews. Bro. Rudy Lisch was selected as Program chairman for Sunday, August 31st with Bro. Matt Petrovich as chairman for that particular day on matters other than the program. On Monday, Sept. 1st, a picnic will be sponsored under the chairmanship of Cam Zarneck, at the SNPJ Farm, in conjunction with other athletic activities. The chairman in charge of kitchen detail will be Sis. J. Tratnik. Ann Opeka will head the Housing Committee, Carl Samminich the Publicity and the writer Registration. Along with those mentioned above, others have already been selected as co-chairman, etc. with more to be added to the committees as time marches on.

Any ideas you have can be submitted to the various Chairmen. We want to again stress the need for workers. Cards will be provided so that individuals can fill in the date, the time and place, they will be able to work

S. N. P. J. NEWS

J. F. Fifolt

National SNPJ Day:

National SNPJ Day under the auspices of the Cleveland Federation, will be held in Cleveland on August 29, 30, 31, and Sept. 1st. Some preliminary meetings have already been held. A host of workers will be required for this affair and every lodge is expected to provide its quota. Bro. M. Petrovich, Rudy Lisch and the writer were delegated to contact all the lodges in this respect.

Here is a rough draft of plans formulated. Friday, August 29th will be Juvenile night. As honorary chairman we'll have Bro. Mike Vrhovnik, acting chairman Sis. Marion Adams. Saturday, August 30th—athletic activities will rule. This as well as the dance that evening will be under the chairmanship of Bro. Whaley Mathews. Bro. Rudy Lisch was selected as Program chairman for Sunday, August 31st with Bro. Matt Petrovich as chairman for that particular day on matters other than the program. On Monday, Sept. 1st, a picnic will be sponsored under the chairmanship of Cam Zarneck, at the SNPJ Farm, in conjunction with other athletic activities. The chairman in charge of kitchen detail will be Sis. J. Tratnik. Ann Opeka will head the Housing Committee, Carl Samminich the Publicity and the writer Registration. Along with those mentioned above, others have already been selected as co-chairman, etc. with more to be added to the committees as time marches on.

Any ideas you have can be submitted to the various Chairmen. We want to again stress the need for workers. Cards will be provided so that individuals can fill in the date, the time and place, they will be able to work

(Continued on page 6)

BUKOVNIK'S

Photographic Studio

762 E. 185th ST.

IVanhoe 1166

HERMAN'S

TEXACO SERVICE

320 E. 185th St. Cor. Neff Rd.

IVanhoe 9568

Herman J. Stavanya, Prop.

FIRESTONE HOME AND AUTO SUPPLIES

Willard Batteries

COMPLETE MOTOR TUNE-UP

Open under new management

Cheli's Waterloo Cafe

16017 Waterloo Rd.

Beer — Wine — Fish Frys on

Fridays

Frank Celigoy, owner

Charles & Olga Slapnik

FL

